

Här Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 12. August 2025

Här Präsident,
sou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un den Inneminister an de Kulturminister weiderzeleeden.

Gebaier, déi eng héich geschichtlech, architektonesch oder kulturell Valeur hunn, an där hiren Erhalt am öffentlichen Intressi ass, kënnen duerch e Klassement als nationaalt Kulturierwe geschützt ginn.

2023 waren zu Lëtzebuerg 1.066 Gebaier a Géigestänn als Patrimoine culturel national klasséiert, woubäi déi grouss Majoritéit vun den Objeten zu der Kategorie vum Patrimoine rural et urbain ka gezielt ginn, gefollegt vum Patrimoine religieux.

Niewent de Privatleit, déi geschützte Gebaier an hirem Besëtz hunn, si virun allem d'Gemengen an de Staat fir d'Valoriséiere vun hirem Patrimoine zoustänneg.

Leider muss een awer ëmmer méi oft feststellen, dass klasséiert Gebaier eidel stinn oder net méi genotzt ginn - wéi z. B. dat aalt Paschtoueschhaus zu Boufer, dat zënter 25 Joer onbenotzt a net renovéiert ass, an ëmmer méi verfält.

An deem Kontext wéilte mir der Regierung dës Froe stellen:

- Wéi vill Gebaier sinn aktuell als Patrimoine culturel national geschützt?
- Wéi vill vun dëse Gebaier si jeeeweils an der Hand vum Staat, de Gemengen a Privatpersounen?
- Wéi vill vun de Gebaier, déi an der Hand vum Staat oder de Gemenge sinn, kënnen aktuell fir Wunnzwecker genotzt ginn? Wéi vill vun dëse Gebaier kënnen aktuell fir kulturell oder gesellschaftlech Zwecker genotzt ginn? Wéi vill vun dëse Gebaier stinn aktuell eidel a sinn och net fir bestëmmten Evenementer oder Visitten op?
- Wéi vill vun de Gebaier, déi aktuell net genotzt ginn, kéinte fir Wunnzwecker genotzt ginn no enger entsprecherender Renovatioun? Wéi vill kéinten der fir kulturell oder gesellschaftlech Zwecker genotzt ginn no enger entsprecherender Renovatioun? Wat ass mat deenen anere Gebaier?
- Wéi eng Strategie verfollegt d'Regierung, fir gemeinsam mat de Gemengen e Leerstand respektiv eng Net-Verwendung vu geschütztem Patrimoine ze vermeiden?
- Wat ass der Regierung hire Projet fir dat scho genannte Paschtoueschhaus zu Boufer?

Mat déiwem Respekt,

Francine Closener
Deputéiert

Georges Engel
Deputéierten

Gemeinsam Äntwert Kulturminister, Eric Thill, vum Minister fir Wunnengsbau a Landesplanung, Claude Meisch, a vum Inneminister, Léon Gloden, op d'parlamentaresch Fro n°2767 vum 12. August 2025 vun der éierbarer Deputéiert Francine Closener a vum éierbaren Deputéierten Georges Engel

1. Wéi vill Gebaier sinn aktuell als Patrimoine culturel national geschützt?

Aktuell sinn 1.699 Gebaier offiziell als patrimoine culturel national klasséiert. Dobäi kommen nach 923 Gebaier, déi am Inventaire supplémentaire agedroe sinn. Zesumme schwätze mir also vun 2.622 Gebaier, déi aktuell ënner Denkmalschutz stinn.

2. Wéi vill vun dëse Gebaier si jee weils an der Hand vum Staat, de Gemengen a Privatpersounen?

Den Institut national pour le patrimoine architectural – INPA féiert kee Regëster iwwert d'Propriétéitsverhältnissen vun de geschützte Gebaier. Bekannt ass awer, datt de gréissten Deel vun dëse Gebaier a Privatbesëtz ass.

Op nationalem Niveau gëtt et aktuell nach kee sou e Regëster, mee e Projet de loi an där Hisiicht ass um Instanzeweeg.

De Fonds du Logement huet a sengem Parc locatif, verschidde Gebaier déi geschützt sinn. Dës si rehabilitéiert an ëmgewandelt gi fir Wunnengen ze schafen. Verschidde vun dëse Gebaier sinn am Quartier vum Grond an der Staat Lëtzebuerg, den "Haff Bredimus" zu Hunchereng oder och nach de "Nelson Haff" zu Colmer-Bierg.

Verschidden aner Gebaier sinn nach am gaange rehabilitéiert ze ginn, esou zum Beispill de Bauerenhaff Heinen zu Syr, d'Schlass vun Eesebuer oder nach verschidden aner emblematesch Gebaier vum Projet "Neischmelz" zu Diddeleng, wéi de Laminoir, d'Stolwierk an dat rout Haus – Constructiounen vun héijer Komplexitéit déi fir verschidden Destinatiounen gebrauch kenne ginn (tertiär, Wunnengen, asw.).

3. Wéi vill vun de Gebaier, déi an der Hand vum Staat oder de Gemenge sinn, kënnen aktuell fir Wunnzwecker genotzt ginn? Wéi vill vun dëse Gebaier kënnen aktuell fir kulturell oder gesellschaftlech Zwecker genotzt ginn? Wéi vill vun dëse Gebaier stinn aktuell eidel a sinn och net fir bestëmmten Evenementer oder Visitten op?

Mat Ausnam vun den emblematesche Gebaier vum Projet "Neischmelz" an dem Bauerenhaff Heinen zu Syr, fir deen déi final Destinatioun nach ze bestätege gëtt, sinn all Gebaier fir Wunnzwecker oder e mixte Gebrauch virgesinn. All déi verschidde geschützte Gebaier déi rehabilitéiert an ëmgewandelt goufe si besat.

4. Wéi vill vun de Gebaier, déi aktuell net genotzt ginn, kéinte fir Wunnzwecker genotzt ginn no enger entsprecherender Renovatioun? Wéi vill kéinten der fir kulturell oder gesellschaftlech Zwecker genotzt ginn no enger entsprecherender Renovatioun? Wat ass mat deenen anere Gebaier?

Mat Ausnam vun den emblematesche Gebaier vum Projet “Neischmelz” an dem Bauerenhaff Heinen zu Syr, fir deen déi final Destinatioun nach ze bestätege gëtt, sinn all Gebaier déi ënnert dem Patrimoine culturel national klasséiert sinn an déi dem Fonds du Logement gehéieren, an déi renovéiert an/oder rehabilitéiert gi sinn, fir Wunnzwecker oder mixte Gebrauch.

5. Wéi eng Strategie verfollegt d'Regierung, fir gemeinsam mat de Gemengen e Leerstand respektiv eng Net-Verwendung vu geschütztem Patrimoine ze vermeiden?

Fir e Leerstand oder eng Net-Verwendung vu geschütztem Patrimoine ze vermeiden, kënnen d'Propriétaires vun esou Gebaier sech vum Institut national pour le patrimoine architectural (INPA) berode loossen, an och vun de Subventiounen vum INPA profitéieren. Esou gëtt eng substantiell Ënnerstëtzung gebueden, fir d'Revalorisatioun an d'Notzung vu klasséierten oder am Inventaire supplémentaire agedroe Gebaier z'erméiglechen.

6. Wat ass der Regierung hire Projet fir dat scho genannte Paschtoueschhaus zu Boufer?

Wat d'Paschtoueschhaus zu Boufer ugeet, ass d'Regierung amgaange mat de Propriétaires auszetauschen, fir eng gemeinsam Léisung ze fannen.

Lëtzebuerg, den 13. Oktober 2025

De Kulturminister

(s.) Eric Thill